

แนวทางปฏิบัติด้านความปลอดภัยผู้รับเหมา

(Recommended good practice for contractor safety)

สารบัญ

หน้า

บทนำ	ที่มา การกิจ คำนิยาม ขอบเขต การนำไปใช้ เกี่ยวกับซีอีสไอ	2
ส่วน ก.	ข้อพิจารณาทั่วไปด้านความปลอดภัยในการบริหารจัดการผู้รับเหมา	6
ส่วน ข.	องค์ประกอบด้านความปลอดภัยสำหรับการบริหารจัดการผู้รับเหมา	7
ภาคผนวก	แนวทางในการนำข้อกำหนดด้านความปลอดภัยสำหรับการบริหารจัดการผู้รับเหมาไปปฏิบัติ	8

คำจำกัดสิทธิความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องที่กำหนดในเอกสารฉบับนี้จะสอดคล้องกับข้อกำหนดทางกฎหมายที่ใช้ปฏิบัติอยู่ทั่วไป รวมถึงกฎหมายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ทั้งที่เกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมที่มีการกำหนดมาตรฐานหรือเกี่ยวเนื่องกับข้อกำหนด แนวทางและข้อปฏิบัติของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระบวนการร่างเอกสารนี้มีลักษณะเปิดเผย โปร่งใส และเป็นธรรม และในระหว่างการจัดทำเอกสารนี้ได้มีการขอความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม

บทนำ

ที่มา

เอกสารและข้อมูลนี้จัดทำโดยคณะกรรมการที่ 3 ด้านความปลอดภัย (Safety Task Force 3) ของกลุ่มชีเอสไอ (CSI) และถือเป็นแนวทางหนึ่งของ ชีเอสไอ ในการบริหารความปลอดภัยในงานจ้างเหมา

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการได้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนการเสียชีวิตที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานของบริษัท สมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ ทั่วหมดจำนวน 18 บริษัท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าประมาณร้อยละ 60 ของการเสียชีวิต ทั่วหมดเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา

เอกสารนี้เน้นให้เห็นถึงความจำเป็นในการที่จะต้องให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยในการบริหารจัดการงานสัญญาทุกประเภท ทุกขนาดและทุกรูปแบบเพื่อลดความเสี่ยงให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ที่ปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมและภัยนอุบัติที่ไม่คาดเดา โดยหวังว่า แนวทางปฏิบัติด้านความปลอดภัยผู้รับเหมา (good practice) ที่เสนอแนะนี้ จะช่วยป้องกันและลดจำนวนการเสียชีวิตโดยการมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยในการบริหารสัญญาให้มากขึ้น

การกิจเพื่อความปลอดภัยของผู้รับเหมา (Mission for Contractor Safety)

บริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยของผู้รับเหมาเทียบเท่ากับเรื่องความปลอดภัยของพนักงาน โดยในอดีตที่ผ่านมาทางบริษัทผู้รับเหมาต้องรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของพวกรเข้าเองมาโดยตลอด ปัจจุบัน กลุ่มชีเอสไอ มุ่งมั่นที่จะสร้างแบบอย่างการจัดการความปลอดภัยให้กับผู้รับเหมาโดยผ่านการดำเนินงานของกลุ่มและการบริหารสัญญา กลุ่มชีเอสไอเชื่อว่าการดำเนินการนี้จะบรรลุผลสำเร็จได้โดยการนำแนวทางการปฏิบัติที่ดีมาใช้ (Good Practice) ซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วว่าจะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุในส่วนของผู้รับเหมาทั้งภายในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์และในอุตสาหกรรมอื่น ในขณะเดียวกัน กลุ่มชีเอสไอ ต้องการให้ผู้รับเหมาสามารถปฏิบัติงานตามสัญญาอย่างปลอดภัย

คำนิยาม

ผู้รับเหมา – หมายถึง บริษัทหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มชีเอสไอ แต่ได้รับการมอบหมายจากบริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ ให้ปฏิบัติงานพิเศษที่มอบหมาย คำนิยามนี้รวมถึงผู้รับเหมาช่วงทุกระดับ

ผู้รับเหมาช่วง – หมายถึง บริษัทหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มชีเอสไอ แต่ได้รับการมอบหมายจากผู้รับเหมาให้ปฏิบัติงานเฉพาะส่วนที่เป็นส่วนหนึ่งในสัญญาให้แก่บริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ ผู้รับเหมาช่วงอาจมีมากกว่า 1 ช่วง ตามแต่ผู้รับเหมาเห็นสมควรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัตินี้

สัญญา – ข้อตกลงอย่างเป็นทางการที่ทำขึ้นระหว่างบริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ และผู้รับเหมาเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะตามที่ตกลง โดยไม่คำนึงถึงประเภทการชำระเงิน (ตัวอย่างเช่น การจ่ายแบบเหมาจ่าย การจ่ายตามราคาในสัญญา (turnkey) การจ่ายตามราคาต่อหน่วย การจ่ายแบบบวกค่าวัสดุคง เวลา หรือค่าเสียหาย) งานที่ไม่รวมอยู่ในคำจำกัดความนี้คือ งานด้านการให้บริการจากภายนอก ซึ่งบริษัทสมาชิกของกลุ่มชีเอสไอไม่สามารถควบคุมการจัดการด้านความปลอดภัยในการให้บริการนี้

ขอบเขตของงาน

สาระสำคัญของเอกสารนี้จะเน้นเกี่ยวกับกิจกรรมในโรงงานปูนชีเมนต์ขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตามแนวทางการปฏิบัติงานนี้มีพื้นฐานเหมือนกันสามารถนำมาใช้กับสัญญาของโรงงานที่มีขนาดเล็กได้ เช่น โรงงานคอนกรีตผสมเสร็จ โรงงานย่อยหิน โรงงานยางมะตอย หรือ การดำเนินงานอื่นๆโดยขอบเขตการปฏิบัติจะเป็นไปตามระดับความเสี่ยงที่มีอยู่ต่ำกว่าของโรงงานเหล่านี้

สำหรับงานตามสัญญาที่มีความเสี่ยงสูงกว่าและใหญ่กว่า จะต้องปฏิบัติตามองค์ประกอบในส่วน ข. ทั้งหมด สำหรับงานตามสัญญาที่อยู่ในระดับอื่น แนะนำให้นำองค์ประกอบต่างๆ มาใช้ตามสัดส่วนของระดับความเสี่ยงและขนาดของงานตามสัญญา

สำหรับความปลอดภัยในงานสัญญาจ้างขนส่ง จะต้องดำเนินการตามแนวปฏิบัติของ ชีเอสไอ เรื่อง “แนวปฏิบัติด้านการขับรถอย่างปลอดภัย”

การนำไปใช้

แนวทางการปฏิบัตินี้ควรนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสัญญาจ้างเหมางานทุกประเภท อย่างไรก็ตาม ในการนำแนวทางการปฏิบัตินี้มาใช้ ต้องมีการพิจารณาถึงขนาดของงานและระดับของความเสี่ยง ซึ่งขนาดของงานและระดับของความเสี่ยงอาจจะแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นดังนี้:

ขนาดของงานตามสัญญาจ้าง	เล็ก	ปานกลาง	ใหญ่
สูง	งานขนาดเล็กกว่า ความเสี่ยงสูงกว่า ตัวอย่างเช่น งานทำความสะอาดไดโซล	งานขนาดใหญ่กว่า ความเสี่ยงสูงกว่า ตัวอย่างเช่น โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่	
ปานกลาง	งานขนาดเล็กกว่า ความเสี่ยงต่ำกว่า ตัวอย่างเช่น งานทำความสะอาดสำนักงาน	งานขนาดใหญ่กว่า ความเสี่ยงต่ำกว่า ตัวอย่างเช่น สัญญาการจัดสวน	
ต่ำ			

ขนาดของงานตามสัญญาจ้าง

บริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ แนะนำให้นำแนวทางการปฏิบัตินี้ไปดำเนินการกับสัญญาใหม่ โดยครอบคลุมการดำเนินงานทุก กิจกรรมและใช้ในทุกภูมิภาคในทันทีที่สามารถกระทำได้ และพยายามให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังในทุกภูมิภาคและทุก กิจกรรมภายใน 5 ปี สำหรับสัญญาที่มีอยู่เดิม เมื่อมีการต่อสัญญาใหม่จะต้องนำแนวทางการปฏิบัตินี้ไปใช้ในสัญญานั้นด้วย และควรจะปฏิบัติได้จริงภายใน 5 ปี

บริษัทที่เป็นสมาชิกชีเอสไอ จะต้องนำเสนอข้อมูลที่มีการปรับปรุงล่าสุดในแต่ละปีเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการนำแนวทาง การปฏิบัตินี้ไปปฏิบัติ ไว้ในรายงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัท

การอนุมัติ

เอกสารฉบับนี้ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร (CEO) ของบริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ เป็นผู้อนุมัติ เมื่อเดือนตุลาคม ปี 2552

เกี่ยวกับ ซีเอสไอ

ซีเอสไอ (CSI) เป็นความพยายามระดับโลกของผู้นำด้านการผลิตปูนซีเมนต์จำนวน 18 บริษัท ที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในประเทศต่างๆมากกว่า 100 ประเทศ และมีปริมาณการผลิตปูนซีเมนต์รวมคิดเป็นประมาณร้อยละ 30 ของปริมาณการผลิตปูนซีเมนต์ทั่วโลก บริษัทที่เป็นสมาชิกในกลุ่มนี้ตั้งแต่ผู้ผลิตปูนซีเมนต์ขนาดใหญ่ระดับโลกจนถึงผู้ผลิตขนาดเล็กระดับประเทศ สมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ ได้รวมการพัฒนาอย่างยั่งยืนเข้าไว้ในกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจและการดำเนินงานของบริษัท เนื่องจากบริษัทเหล่านี้ต้องการมีผลประกอบการที่มั่นคงพร้อมๆกับมีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมและสังคมตลอดระยะเวลากว่า 10 ปี กลุ่มซีเอสไอ มุ่งเน้นในเรื่องการทำความเข้าใจ การจัดการ และการลดผลกระทบจากการผลิตและการใช้ปูนซีเมนต์ โดยได้ดำเนินการในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การใช้เชื้อเพลิง ความปลอดภัย การปล่อยมลพิษทางอากาศ การนำค่อนกรีตกลับมาใช้ใหม่ และ การจัดการเหมือง www.wbcsdcement.org.

ส่วน ก.

ข้อพิจารณาทั่วไปด้านความปลอดภัยในการบริหารจัดการผู้รับเหมา

การสนับสนุนความร่วมมือด้านความปลอดภัย

การบริหารความปลอดภัยสำหรับงานสัญญาจ้างเหมาจะต้องประกอบด้วยความร่วมมือด้านความปลอดภัยระหว่างบริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอและผู้รับเหมา ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องทุ่มเทให้กับการพัฒนาปรับปรุงความปลอดภัยให้ดีขึ้น ในขณะเดียวกันก็จะต้องรักษาความถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ทางสัญญา การบทบาทเรื่องการป้องกันการเสียชีวิตของบริษัทในกลุ่มซีเอสไอ เมื่อปี 2552 ที่ผ่านมา พบว่าความร่วมมือด้านความปลอดภัยดังกล่าวเป็นเครื่องหมายรับรองที่ดีของบริษัทในการประสบความสำเร็จอย่างยอดเยี่ยมในเรื่องของการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของผู้รับเหมา

ข้อพิจารณาระดับภูมิภาค

ความร่วมมือด้านความปลอดภัยเป็นสิ่งที่จำเป็นมากขึ้นสำหรับงานสัญญาจ้างเหมาในภูมิภาคที่กำลังพัฒนา ซึ่งผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วงในห้องถีนน้ำอาจจะมีข้อจำกัดในการฝึกอบรมและประสบการณ์ในสถานการณ์ดังกล่าวสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และพนักงานของผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วง อย่างไรก็ตาม ในภูมิภาคที่พัฒนาแล้วอาจสามารถจ้างผู้รับเหมาที่มีความเชี่ยวชาญสูงได้ แต่อาจจำเป็นต้องได้รับความรู้ด้านความปลอดภัยเพิ่มเติมจากบริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ

ข้อกำหนดทางเทคนิค

เอกสารฉบับนี้ไม่ได้ระบุถึงคุณสมบัติเฉพาะทางเทคนิค ตัวอย่างเช่น มาตรฐานทางเทคนิคของงานตั้งนั่งร้าน หรือการระบุรายละเอียดขั้นตอนเฉพาะของงาน ตัวอย่างเช่น ขั้นตอนการเชื่อม การซักรอก หรือ การทำงานในที่สูงหรือในที่อับอากาศ แต่คาดหวังว่าจะได้ผู้รับเหมาที่มีความสามารถในการดำเนินงานเหล่านี้ได้ (อาจจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความเหมาะสม) ในกรณีที่ผู้รับเหมาต้องการคำแนะนำในการทำงานเทคนิค คำแนะนำนั้นจะต้องเป็นไปตามข้อแนะนำขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) หรือ ระเบียบข้อบังคับของประเทศไทยหรือภูมิภาคนั้น และข้อแนะนำทางเทคนิคที่ดี ที่จะระบุไว้ในเว็บไซต์ของซีเอสไอ (www.wbcsdcement.org) และประเด็นสำคัญที่ผู้รับเหมาต้องทราบถึงขั้นตอนเฉพาะของพื้นที่หน้างาน และของบริษัท ตัวอย่างเช่น ขั้นตอนเกี่ยวกับการยินยอมให้ปฏิบัติงาน การตัดเหล็กจ่ายพลังงาน เป็นต้น

สถานการณ์ที่ไม่ได้เกิดเป็นประจำ

จากประสบการณ์แสดงให้เห็นว่าความเสี่ยงในการเสียชีวิตที่มีมากที่สุดจะเกิดกับงานที่ไม่ได้ทำเป็นประจำ เช่น ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นระหว่างซ้อมบำรุงรักษา หรือ สถานที่ที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานที่ต้องปฏิบัติงานขณะเครื่องจักรทำงาน สถานการณ์ดังกล่าวที่จำเป็นที่จะต้องได้รับการประเมินความเสี่ยงอย่างครบทั่วทั้งในส่วนของงานในสัญญาจ้างเหมาและการปฏิบัติงานร่วมกับผู้ควบคุมเครื่องจักรของโรงงานทั้งที่วางแผนไว้ล่วงหน้าและไม่ได้มีการวางแผนไว้

การจัดเตรียมเอกสาร

เอกสารที่ใช้ในการนำแนวทางการปฏิบัติไปปฏิบัติจะเป็นอิสระในการตัดสินใจของบริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ และขึ้นอยู่กับขนาดของงานและลักษณะของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง สำหรับงานขนาดเล็ก มีความเสี่ยงต่ำ ใช้ผู้รับเหมาเพียงคนเดียว การปฏิบัติตามแบบตรวจสอบเพียงหน้าเดียวที่เพียงพอแล้ว (ประกอบด้วยขั้นตอนพื้นฐาน 6 ขั้นตอนตามที่ระบุในส่วน ข) แต่สำหรับงานที่มีขนาดใหญ่กว่า และมีความเสี่ยงสูงกว่า ผู้รับเหมาจำเป็นต้องมีการปฏิบัติตามเอกสารความปลอดภัยที่มากกว่า

ส่วน ข.

องค์ประกอบด้านความปลอดภัยสำหรับการบริหารจัดการผู้รับเหมา

โดยร้อยละ 60 ของการเสียชีวิตในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้จะเกิดขึ้นในงานสัญญาจ้างเหมา ดังนั้นในส่วนนี้จะนำเสนอแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสำหรับการบริหารผู้รับเหมา ซึ่งบริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ จะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาความปลอดภัยในทุกขั้นตอนของการบริหารสัญญา

ขั้นตอนที่ 1: การคัดเลือกผู้รับเหมาเบื้องต้น

การคัดเลือกผู้รับเหมาเบื้องต้นของจะต้องพิจารณาถึงสมรรถนะด้านความปลอดภัยในการทำงานซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่จะต้องระบุไว้ไม่ว่าคุณสมบัตินั้นจะถูกกำหนดโดยบริษัทเพื่อวัตถุประสงค์ของตนเองหรือเป็นการกำหนดร่วมกันกับบุคคลที่ 3 ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับบริษัท เพื่อประเมินและรับรองว่าการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาตรงตามเกณฑ์การปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2: ข้อตกลงตามสัญญาและการทำสัญญา

ข้อบทของงานตามสัญญาจ้าง การคัดเลือก การต่อรองเจรจา และการทำสัญญาซึ่งรวมถึงการมุ่งเน้นเรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของผู้รับเหมาด้วย

ขั้นตอนที่ 3: การตรวจสอบสัญญา ก่อนเริ่มดำเนินงาน

ในขณะที่การประเมินความเสี่ยงงานตามสัญญาจ้างเป็นหน้าที่ของผู้รับเหมา บริษัทจำเป็นจะต้องได้รับการยืนยันจากผู้รับเหมาว่าได้ทำการประเมินความเสี่ยงแล้วและได้รับทราบเกี่ยวกับความเสี่ยงในจุดที่ต้องปฏิบัติงาน เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้รับเหมาได้จัดทำแผนงานด้านความปลอดภัยอย่างครบถ้วนก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4: การปฏิบัติตามสัญญา

แม้ผู้รับเหมาต้องเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารความปลอดภัยของงานตามสัญญาจ้างและให้เป็นไปตามสัญญาและข้อบังคับทางกฎหมายของท้องถิ่นนั้น บริษัทต้องกำหนดให้สมรรถนะการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของผู้รับเหมาเป็นสิ่งที่มีระดับความสำคัญระหว่างที่มีการปฏิบัติตามสัญญา ถ้าพบเห็นว่าการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของผู้รับเหมาไม่น่าพึงพอใจ บริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ จะต้องให้ผู้รับเหมาแก้ไขการดำเนินงานนั้นให้ถูกต้องโดยทันที

ขั้นตอนที่ 5: การส่งมอบงานและการตรวจรับงาน

บริษัทต้องให้ผู้รับเหมายืนยันว่างานตามสัญญาจ้างจะเสร็จสมบูรณ์ตามมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้ และในขั้นตอนการส่งมอบและตรวจรับงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วนั้น งานดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ความปลอดภัยที่กำหนดทุกประการ

ขั้นตอนที่ 6: การสิ้นสุดสัญญาและการทบทวนสัญญา

เมื่อสัญญาสิ้นสุดลง จะต้องมีการทบทวนเรื่องการดำเนินงานด้านความปลอดภัยร่วมกับผู้รับเหมาตามความเหมาะสมเพื่อจะได้ช่วยกันปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในงานตามสัญญาจ้างครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

แนวทางในการนำข้อกำหนดด้านความปลอดภัย สำหรับการบริหารจัดการผู้รับเหมาไปปฏิบัติ

การบริหารความปลอดภัยงานตามสัญญาจ้าง

แนวทางที่เสนอแนะนี้เป็นเพียงการนำเสนอระบบการบริหารเพื่อช่วยให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามองค์ประกอบด้านความปลอดภัยสำหรับการบริหารผู้รับเหมาอย่างมีประสิทธิผล สำหรับงานตามสัญญาจ้างที่มีความเสี่ยงต่อ และ/หรือ ขนาดเล็ก ควรจะนำองค์ประกอบด้านความปลอดภัยที่เหมาะสมหรือง่ายกว่ามาปรับใช้ตามสัดส่วนและความเหมาะสมของงาน

แนวทางในการนำข้อกำหนดด้านความปลอดภัยผู้รับเหมาไปปฏิบัติ

แนวทางเหล่านี้จะนำมาใช้มีผู้รับเหมาได้รับมอบหมายจากบริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ ให้รับผิดชอบงานตามสัญญา โดยให้นำไปใช้สำหรับการดำเนินงานทุกประเภทของบริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ ทั้งหมด โดยดำเนินการเริ่มจากอุตสาหกรรมปุ่นซีเมนต์ ต่อมาให้ขยายไปยัง โรงย่อยหิน โรงงานคอนกรีตผสมเสร็จ และการดำเนินงานอื่นๆทั้งหมด

บริษัทที่เป็นสมาชิกซีเอสไอ จะต้องนำแนวทางเหล่านี้ไปปฏิบัติโดยไม่ต้องคำนึงถึงรูปแบบของสัญญา (รวมทั้งสัญญาจ้างเหมาแบบเบ็ดเต็ม) และไม่ต้องคำนึงว่าผู้รับเหมาจะมีงานตามสัญญาจ้างเหมาทั้งหมดหรือบางส่วนให้กับผู้รับเหมาซึ่ง หรือไม่ เพราผู้รับเหมาซึ่งต่อจะต้องปฏิบัติตามแนวทางเหล่านี้เช่นเดียวกัน

ความสำเร็จในการปรับปรุงการบริหารความปลอดภัยงานจ้างเหมาให้ดีขึ้น จะต้องได้รับคำมั่นสัญญาอย่างหนักแน่นจากผู้รับเหมาว่าจะนำแนวทางเหล่านี้ไปปฏิบัติ รวมทั้งผู้รับเหมาซึ่งด้วย

แผนภาพนี้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนของสัญญา และแนวทางการปฏิบัติ ที่บริษัทในกลุ่มซีเอสไอ ควรนำไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 1: การคัดเลือกผู้รับเหมาเบื้องต้น

บริษัทที่เป็นสมาชิกชีเอสไอ แต่ละบริษัทจะต้องทำการคัดเลือกคุณสมบัติผู้รับเหมาเบื้องต้นตามเกณฑ์ความปลอดภัยที่ได้กำหนดไว้ กระบวนการคัดเลือกผู้รับเหมาเบื้องต้นจะเป็นการกำหนด การประเมิน และการบันทึกข้อมูลต่อไปนี้:

- มีการรับรองว่าผู้รับเหมามีใบอนุญาต มีการจดทะเบียน มีหลักประกัน และระบบการขออนุญาตทำงานที่ถูกต้อง สำหรับประเภทของงานตามสัญญาจ้าง โดยเฉพาะงานอันตราย
- ประเภทของงานตามสัญญาจ้างที่ผู้รับเหมาได้รับอนุมัติให้ทำ (งานก่อสร้าง งานซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไฟฟ้า งานขนส่ง งานประดิษฐ์ งานจัดเลี้ยงอาหาร ฯลฯ)
- การตรวจสอบว่าผู้รับเหมามีความสามารถทางเทคนิคที่สามารถปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างได้อย่างปลอดภัยโดยต้องมั่นใจว่าผู้รับเหมามีคุณสมบัติต่อไปนี้:
  - มีบุคลากรที่มีทักษะและได้รับการฝึกอบรมมาอย่างเพียงพอ
  - มีระบบในการตรวจสอบและดูแล ที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความปลอดภัย
  - มีข้อมูลด้านความปลอดภัยที่แสดงถึงผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในปัจจุบันและที่ผ่านมาของผู้รับเหมาโดยมีข้อมูลต่อไปนี้:
    - นโยบายด้านความปลอดภัย
    - คำอธิบายถึงบทบาทและความรับผิดชอบในการจัดการของผู้รับเหมาและพนักงาน ในส่วนที่เกี่ยวกับความปลอดภัย
    - เอกสารและขั้นตอนด้านความปลอดภัยที่แสดงให้เห็นวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา
    - ข้อมูลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (ถ้ามี)

ขั้นตอนที่ 2 – ข้อตกลงตามสัญญาและการทำสัญญา

บริษัทที่เป็นสมาชิกชีเอสไอ แต่ละบริษัทจะต้องมั่นใจว่าผู้รับเหมามีความสามารถที่จะปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยและข้อกำหนด กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น บริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ แต่ละบริษัทจะต้องกำหนดวิธีการในการดำเนินการต่อไปนี้ ระหว่างการจัดทำข้อตกลงและการทำสัญญา

- การวิเคราะห์ประเภทของงานที่ว่าจ้างให้ดำเนินการ และความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ได้แก่
  - ขอบเขตของงาน (ลักษณะการปฏิบัติงาน พื้นที่ปฏิบัติงานและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง)
  - ระยะเวลาของสัญญาที่ประมาณการไว้
  - การปฏิบัติงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของงานตามสัญญาจ้าง จะต้องมีการประเมินความเสี่ยง
  - ทักษะทางเทคนิค และอุปกรณ์ของผู้รับเหมา ตามที่ต้องการ
- ข้อมูลประกอบสัญญา ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดด้านความปลอดภัยต่อไปนี้
  - คำอธิบายขอบเขตของงาน และสภาพของสถานที่ปฏิบัติงานอย่างละเอียด
  - ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยเฉพาะแต่ละงานของบริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ ซึ่งผู้รับเหมาจะต้องปฏิบัติตาม ตลอดระยะเวลาของสัญญา

- ข้อกำหนดที่ไว้ปีด้านความปลอดภัยที่ผู้รับเหมาจะต้องปฏิบัติตามเพื่อจัดการกับความเสี่ยงที่ระบุไว้
- ผู้รับเหมาจำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรด้านความปลอดภัยและการจัดการให้เพียงพอเพื่อใหม่นี้ไว้ตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยตามที่ระบุในสัญญาอย่างครบถ้วน
- ผู้รับเหมาจะต้องจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับความปลอดภัยตามที่กำหนดก่อนเริ่มสัญญา
- เงื่อนไขเกี่ยวกับการเดือนผู้รับเหมา การสั่งพักงานชั่วคราว และการยุติสัญญาเนื่องจากผู้รับเหมาไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัย
- กระบวนการที่จะสร้างความมั่นใจว่าผู้รับเหมาเข้าใจ และยอมรับข้อกำหนดด้านความปลอดภัย ในกรณีที่ผู้รับเหมาได้รับการมอบหมายให้ดำเนินงาน
  - การยืนยันว่าการประเมินความเสี่ยง และความสามารถเป็นไปตามความคาดหวังด้านความปลอดภัย
  - การยืนยันว่าจะปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยโดยทั่วไป
  - การยืนยันว่างานตามสัญญาจ้าง จะเป็นไปตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยตามที่กำหนดไว้
  - การกำหนดวันที่จะส่งมอบข้อมูล และเอกสารด้านความปลอดภัยทั้งหมดก่อนที่จะเริ่มสัญญา
  - การยืนยันที่จะยินยอมให้ระบุข้อกำหนดด้านความปลอดภัยไว้เป็นส่วนหนึ่งในสัญญา

ขั้นตอนที่ 3 – ขั้นตอนก่อนเริ่มดำเนินงาน

ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติตามสัญญาได้ก็ตาม บริษัทสมาชิกกลุ่ม ซีเอสไอ จะต้องมั่นใจว่ามีการเตรียมการที่ถูกต้องเพื่อให้แน่ใจว่าผู้รับเหมาพร้อมที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัย ตามที่ระบุในสัญญาอย่างเต็มที่ การเตรียมการมีดังต่อไปนี้:

- การทบทวนก่อนเริ่มทำสัญญา ซึ่งจะเป็นการทบทวนรายละเอียดของข้อกำหนดด้านความปลอดภัย เพื่อเตรียมการและเริ่มสัญญา รวมทั้งเป็นการอธิบายและยืนยันอีกครั้งหนึ่งเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของผู้รับเหมา
- การแจ้งให้ผู้รับเหมาทราบถึงความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของผู้รับเหมา และรวมถึงการยกเลิกสัญญา กับผู้รับเหมา
  - สิ่งที่ต้องการให้ระบุในรายงาน: สิ่งที่คาดหวัง ความถี่ ฯลฯ
  - วิธีการในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัย
  - ข้อตกลงยินยอมให้ บริษัทสมาชิกในกลุ่ม ซีเอสไอ สั่งพักงานชั่วคราวโดย ไม่ต้องรับผิดชอบใดๆทั้งสิ้น ถ้าผู้รับเหมา ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยอย่างรุนแรง
  - การยืนยันว่าผู้รับเหมาได้จัดหาทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อประสานงาน และควบคุมการปฏิบัติงานทุกอย่างให้ปลอดภัย
  - การยืนยันว่าผู้รับเหมาจะทำการตรวจสอบ และทดสอบกระบวนการต่างๆ เพื่อใหม่นี้ไว้สุดอุปกรณ์ และเครื่องมือ ที่ใช้ปฏิบัติงานของผู้รับเหมาทุกชนิดเป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายความปลอดภัย
- การยืนยันว่าผู้รับเหมา (และผู้รับเหมาช่วงต่อทุกราย) เข้าใจข้อกำหนดด้านความปลอดภัยเฉพาะแต่ละ โครงการของบริษัทสมาชิกในกลุ่มซีเอสไอ อย่างครบถ้วน และยืนยันว่าได้มีการแจ้งให้พนักงานของผู้รับเหมาทราบ เกี่ยวกับอันตรายที่สำคัญที่เกี่ยวเนื่องกับขอบเขตของงาน

ขั้นตอนที่ 4 – ขั้นตอนการปฏิบัติตามสัญญา

บริษัทสมาชิกในกลุ่มชีอีสไอ แต่ละบริษัท จะต้องได้รับการยืนยันจากผู้รับเหมาว่าผู้รับเหมาได้นำมาตรการที่เหมาะสมไปปฏิบัติ เพื่อให้ผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนด

- จะต้องมั่นใจว่างานทุกประเภทที่กำลังดำเนินการอยู่มีการควบคุมดูแลที่ถูกต้อง และหัวหน้างานที่ได้รับการมอบหมายให้ดูแลมีความรู้ และความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับอันตรายที่เกี่ยวเนื่องกับงาน
- จะต้องมั่นใจว่าพนักงานของผู้รับเหมา และผู้รับเหมาช่วงต่อได้รับทราบเกี่ยวกับเรื่องอันตราย ความเสี่ยง และวิธีการที่จะจัดการความเสี่ยงเหล่านี้ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงานตามสัญญาซึ่งอาจจะประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้หนึ่ง หัวข้อหรือผลสมมตานกัน
  - การประเมินความเสี่ยงโครงการ (PRA)
  - การวิเคราะห์งาน การวิเคราะห์งานด้านความปลอดภัย (JSA)
  - การได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานที่อันตราย (งานในพื้นที่อันตราย งานในพื้นที่อันตราย งานเกี่ยวกับความร้อน งานที่ทำงานที่สูง งานชุด เจาะอุโมงค์ เป็นต้น)
  - วิธีการทำงานอย่างปลอดภัย หรือขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัย
  - การอ้างอิงทางเทคนิค (มาตรฐานบริษัท มาตรฐานอุตสาหกรรม และมาตรฐานระหว่างประเทศ)
- ดำเนินการตรวจสอบด้านความปลอดภัยเป็นประจำ เพื่อประเมินสภาพการปฏิบัติงาน และแนวทางการปฏิบัติงานที่กำลังดำเนินการอยู่
- มีมาตรการที่จะสร้างความมั่นใจว่ามีการจัดเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ไว้ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งาน และถ้าพบว่าวัสดุ อุปกรณ์เหล่านี้มีข้อบกพร่อง ให้หยุดใช้อุปกรณ์นั้นจนกว่าจะได้รับการแก้ไข ให้เรียบร้อยก่อน
- ต้องมั่นใจว่ามีการนำอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) มาใช้ถูกต้องกับประเภทของงานที่ปฏิบัติอยู่
- การจัดหาทรัพยากรเพิ่มเติม หรืออุปกรณ์พิเศษเฉพาะ เพื่อปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในระบบการอนุญาตให้ทำงานในบริเวณที่มีความเสี่ยง
- การติดตามดูแลเรื่องอุบัติเหตุและอันตรายภายในองค์กร ตั้งแต่เกิดขึ้น ระหว่างการทำงาน พร้อมกับการดำเนินการที่เหมาะสม
- การແຄບປັ້ນຂໍ້ມູນດ้านความปลอดภัยต่างๆ ของผู้รับเหมากับบริษัทสมาชิกในกลุ่มชีอีสไอ เป็นประจำ
- การประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งการให้บริการตามสัญญาต้องการให้การทำงานนั้น รวมเข้ากับหรือแยกออกจาก การปฏิบัติงานตามปกติ
- การเปลี่ยนแปลงข้อบทของงาน หรือวิธีการดำเนินงานตามที่ได้ตกลงกันแล้ว จะเป็นไปตามการประเมิน ความเสี่ยง และจะต้องได้รับการอนุมัติจากบริษัทสมาชิกในกลุ่มชีอีสไอ ก่อนที่จะปฏิบัติตามการเปลี่ยนแปลงนั้น

ขั้นที่ 5 – การส่งมอบงานและการตรวจสอบงาน

กระบวนการทำงานที่ดำเนินการจะต้องได้รับการเห็นชอบว่างานตามสัญญาจ้างนั้นสำเร็จตามมาตรฐานความปลอดภัยที่คาดหมายไว้ และถ้าการดำเนินการนั้นอยู่ภายในสถานที่ปฏิบัติงานหรือโรงงาน พื้นที่การปฏิบัติงานจะต้องปลอดภัย ซึ่งรวมถึง:

- การตรวจสอบพื้นที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าสัดส่วนอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้ได้ถูกกำจัดหรือนำออกจากพื้นที่นั้นแล้วและ มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ซึ่งรวมถึง:
  - การตรวจสอบเครื่องจักร และอุปกรณ์เครื่องมือทุกชนิดเพื่อให้แน่ใจว่าอุปกรณ์ป้องกันภัยทั้งหมดสามารถใช้งานได้ ก่อนที่จะมีการนำเครื่องจักรและอุปกรณ์เหล่านั้นกลับมาใช้ใหม่
  - การซ้อมแซมอุปกรณ์ป้องกันภัย และการดูแลโรงงานให้มีความสะอาดเรียบร้อย
  - การจัดเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่สามารถใช้งานได้ตามที่กำหนด
- เอกสาร รายงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทั้งหมดจะต้องถูกส่งมอบให้กับบริษัทที่เป็นสมาชิกกลุ่มชีเอสไอ รวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยและการดำเนินงานด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง แบบแสดงงานที่ทำจริง (“As built” drawings) หรือ แผนดำเนินการ และบันทึกการทดสอบตามที่กฎหมายของท้องถิ่นกำหนดไว้ตามความเหมาะสม

หลังจากนั้น บริษัทสมาชิกในกลุ่มชีเอสไอ และผู้รับเหมาจะต้องลงนามบันทึกการรับมอบงานเพื่อแสดงถึงความพึงพอใจต่อสภาพพื้นที่ปฏิบัติงานที่มีความปลอดภัย รวมทั้งสัดส่วนอุปกรณ์ต่างๆ และเห็นชอบให้สัญญาสิ้นสุดเพื่อจะได้เริ่มปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 6 – การสื้นสุดสัญญาและการทบทวนสัญญา

เพื่อความเหมาะสม การทบทวนเรื่องความปลอดภัยจะดำเนินการเมื่อการปฏิบัติตามสัญญานั้นเสร็จสมบูรณ์แล้วเพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทั้งหมดของผู้รับเหมา ซึ่งจะรวมถึง:

- อุบัติเหตุด้านความปลอดภัยที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติตามสัญญา
- ความรับผิดชอบของผู้รับเหมาในการปฏิบัติตามข้อตกลงด้านความปลอดภัย
- เหตุการณ์ที่จำเป็นต้องให้หยุดพักรงานชั่วคราวเนื่องจากมีความกังวลด้านความปลอดภัย